<table>
<tr><th colspan="2">Beleidskeuzes uitgelegd
Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW3.1)</th></tr>
<tr><td>Doel(en)</td><td>Jeugdigen zo thuis mogelijk laten opgroeien is een belangrijke opgave binnen de jeugdhulp waar partijen, vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid, de afgelopen jaren op hebben ingezet. Afhankelijk van de situatie, kan zo thuis mogelijk er op verschillende manieren uitzien.

Idealiter groeien jeugdigen in hun eigen thuissituatie op, met ambulante hulp indien nodig. Als dat niet lukt, spelen pleegzorg en gezinshuizen in de regio een belangrijke rol om jeugdigen een thuis te bieden. Wanneer residentiële jeugdhulp[1] toch noodzakelijk is, is het streven dat dit deel uitmaakt van een ambulant traject: tijdelijk en gericht op zo snel mogelijk terug naar huis. Ook wordt maximaal ingezet op het voorkomen van verhuizingen.</td></tr>
<tr><td>Beleidsinstrument(en)</td><td>De middelen zullen via een decentralisatie-uitkering verstrekt worden aan de grootste gemeente in de jeugdregio. Deze gemeente geeft, samen met de andere gemeenten van de jeugdregio, jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen, verder vorm aan de beweging om jeugdigen zoveel mogelijk thuis te laten opgroeien en om residentiële jeugdhulp te voorkomen en te verkorten.</td></tr>
<tr><td>Financiële gevolgen voor het Rijk</td><td>De totale financiële gevolgen voor het Rijk zijn € 76.702.753 verdeelt over 2026, 2027 en 2028.
<table>
<tr><td>Bedragen x € mln</td><td>2026</td><td>2027</td><td>2028</td></tr>
<tr><td>Totaal</td><td>€26.145.245</td><td>€40.908.258</td><td>€9.4649.250</td></tr>
</table>
De financiën worden gedekt vanuit artikel 5 van de VWS-begroting.</td></tr>
<tr><td>Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren</td><td>De beweging om residentiële jeugdzorg te voorkomen en te verkorten is onderdeel van bredere ontwikkelingen binnen jeugdregio’s. De decentralisatie-uitkering is ter ondersteuning van deze beweging.

Deze middelen volgen op de reeds beschikbaar gestelde middelen ad €182 mln. voor de frictiekosten voor de afbouw van de gesloten jeugdhulp en de ombouw naar kleinschaligheid daar waar gesloten jeugdhulp nog noodzakelijk blijft. Hierover zijn in 2024 reeds bestuurlijke afspraken gemaakt tussen het Rijk, VNG en Jeugdzorg Nederland.[2]

In het financiële kader van de Hervormingsagenda is afgesproken tussen de VNG en het Rijk dat het voorkomen en verkorten van (open én gesloten) residentieel verblijf gepaard gaat met een korting ad €148 mln. structureel.[3]</td></tr>
<tr><td>Nagestreefde doeltreffendheid</td><td>De beschikbare middelen worden via een decentralisatie-uitkering meerjarig beschikbaar gesteld aan de jeugdregio’s. Dit geeft jeugdregio’s de ruimte om, passend bij de regionale context, in te zetten op het voorkomen en verkorten van residentieel verblijf. Veelal is de beweging</td></tr>
</table>

[1] Residentiële jeugdhulp betreft alle vormen van hulp waarbij jeugdigen op vrijwillige of gedwongen basis (tijdelijk) dag en nacht buiten hun eigen omgeving verblijven. Hieronder vallen onder meer leefgroepen, behandelgroepen, kamertraining en crisisopvang.

[2] Bestuurlijke afspraken transformatie gesloten jeugdhulp | Rijksoverheid.nl

[3] Daarnaast is er een verzachting van €74 mln is ingeboekt t.b.v. kleinschaligheid van gesloten jeugdhulp (daar waar deze noodzakelijk blijft). Gezamenlijk leidt dit tot de besparingsopgave van €74 mln zoals opgenomen in de Hervormingsagenda Jeugd.

	richting zo thuis mogelijk opgroeien reeds ingezet en onderdeel van de regiovisie. Jeugdregio's werken hierbij samen met zorgaanbieders en gecertificeerde instellingen. Jeugdregio's kunnen met deze middelen hier een verdere impuls aan geven om residentieel verblijf te voorkomen en te verkorten. Dit gebeurt in overleg met jeugdzorgaanbieders en gecertificeerde instellingen.
Nagestreefde doelmatigheid	De beweging om residentiële jeugdzorg te voorkomen en te verkorten is onderdeel van bredere ontwikkelingen binnen jeugdregio's. De manier hoe deze beweging verder gerealiseerd wordt en kan worden geïntensiveerd verschilt per regio. Dit is onder andere afhankelijk van regiovisie, het zorglandschap, inkoop, en verwijsprocessen. Een grote mate van beleidsvrijheid is daarom het meest geëigend. Het Rijk en VNG spreken af dat het aan jeugdregio's is om, in het verlengde van de reeds ingezette beweging, verder invulling te geven aan de beoogde doelstellingen rondom het voorkomen en verkorten van residentieel verblijf.
Evaluatieparagraaf	VWS en VNG vinden het belangrijk om zicht te krijgen op de effectiviteit van de inzet van deze middelen: bereiken we met elkaar het beoogde doel om residentieel verblijf te voorkomen en terug te dringen? Er wordt daarom een gezamenlijk onderzoek geïnitieerd door VWS en VNG. Hierbij zal in retroperspectief gekeken worden naar de (kwantitatieve) ontwikkeling van residentiele verblijfsduur en kosten, de financiële inzet, de (kwalitatieve) ontwikkelingen van het voorveld en relevante randvoorwaarden. Hiermee beogen we als Rijk en gemeenten inzicht te krijgen in de doelmatigheid en doeltreffendheid van onze afspraken. Omdat het diepgaand onderzoek betreft is het voornemen om een case-study in enkele regio's uit te voeren om zo een representatief beeld geven. Hierbij wordt de inzet van middelen onderzocht binnen de lokale en regionale context.